

Põhja-Niivimaa väljanäituse eeskama.

Augusti kuul 1899.

Loomademaatus ja suguloomade müümine.

Põllutöö seemned. Kodused käsitööd.

Sise- ja väljamaa tööstus ja käsitööd.

Lubi, gips, märgel.

Jurjewis (Tartus).

Trükitud H. Laakmann'i raamatu- ja kivitrukifojas.

1899.

ARH

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 19 Июля 1899 года.

2

Taru Riikliku Ülikooli
Raamatukogu

126256

ARHIIVKOGU

Üleüldine jagu.

Alg. Wäljanäitus peetakse ära reedest 27ma augustist peale, kuni esmaspäevani 30ⁿⁱ augustini, ja on waatajatele awatud igapäew kella 10-ness hom. kuni kella 7-ni õhtu.

Ülesandmisi wõetakse vastu H. Laakmann'i raamatukaupluses Turjewis (Tartus) Riia uulitsas Nr. 8, komisjoni kontoris Piikwa uulitsas Nr. 4 ja seltsi kantseleis Lossi uulitsas Nr. 1.

Täielikumaid teadusi annab sekretär Dr. S. v. Pistohtors (Lossi uulitsas, -1. I, kella 10-ness kuni kella 12-ni ennelõun.)

Loomade ülesandmiseks peab eespool nimetatud herrade käest saadawaid lehti ehk eeskirju pruukima ja täielikult wäljafirjutama. Hobused, kariloomad, lambad, sead, seemned j. n. e. on tarwis iseäraliste lehtede peal ülesanda. Kõikide ülesandmistele on juure lihada, kas näitusele toodawad asjad siinsete wäljanäituste peal juba auuhinda on saanud ja misjuguised hinnad neile on määratud, ehk kas nad wõistlusele saawad määratud ja nimelt, misjuguses jaoskonnas ja klassis, ehk ilma wõistlusele määramata. Wäljapaneja peab oma adressi ülesandma.

Kodukäsitöö jaoskonna asjad ei pruugi mitte ülesantud saada.

Kinnitamine. Seltsi kantselei kinnitab ülesandmiste wastuwõtmiist siis, kui need komitee poolt juba läbiwaadatud on.

Sisiseandmine. Näitusele toodawate asjade (loomade ja asjade) siseseandmine saab 25^{mal} ja 26^{mal} augusti kuupäewadel kunni õhtu kella 6 olema. Selle siseseandmise juures peab näituse toimekonna poolt kättejaadetud ülesandmise kinnitusleht ettenäidatama ja saab wäljapaneja komitee poolt asjade wastuwõtmiise juures üks leht ehk kwiitung antud.

Kodukäsitöö asjad saawad ainult 26^{mal} augustil wastuwõetud.

Läbiwaatamine ja ärailtlemine. Komiteel ehk Seltsi poolt nimetatud wastuwõtmiise komisjonil on digus kõiki wäljanäitusele sisseantud asju läbiwaadata ja neid loomi ja asju mitte wastuwõtta, mis wäljanäitusele kõlblikud ei näita olewat. Nende wäljanäitajate ülesandmisi, kellede teated niüüdsel wäljanäitusel ehk endistel wäljanäitustel näitusele toodud loomade ehk asjade kohta pahatahtlikult tehtud waleid leitakse olema, ei panda tähele.

Wastutamine. Wigastamise ehk muu näitusele wäljapantud asjade ja loomade kahju eest ei wastuta komitee mitte.

Järelewaatamine. Järelewaatust wäljanäituse platfil peawad komitee ja tema poolt ametisse pantud isikud, kellede juhatusst tingimata täitma peab.

Kinnitamine tulekassas. Soowi järele wõiwad loomad ja asjad wäljapaneja kulul tulekassas kinnitatud saada, ning peab siis ülesandmise lehe peal looma ehk asja hind üles tähendatud olema.

Loomaarst. Wäljanäituse ajal saab igapäew, määratud ajal, üks loomaarst wäljanäituse platfil olema, kes maksuta arstliku abi annab, kui seda tarwis, ja kes selle jaoks loomade terwise tunnistus-kirja wälja annab, et raudteel nende wedu ehk saatmine mitte takistust ei teeks.

loomade eest väljamakstud summa. Aramüidud rehepeksmise masinate ja aurukatlate eest on $\frac{1}{2}$ protsenti ostuhinnast kasfasse maksta. Müüidud käsitööde eest ei ole tarwis kasfasse protsenti maksta. Sga asja ehk looma aramüümine peab kohe bürossse ehk toimekonnale ülesantud jaama ja määratud maks kasfasse aramaksma. Aramääratud hinnade juures võtab komitee müümise kokkuleppimise oma pääle.

Oksjon. Viimasel näituse päeval pärast lõunat saab oksjon olema. Oksjoni rahast on Seltfi hääks maksta: 4 protsenti, kui asi ehk loom saab aramüüidud; 2 protsenti, kui saab tagasi ostetud.

Auuhindade väljajamine: Auuhindade väljajamine sünnib viimasel näituse päeval pärast lõunat komitee poolt auuhinnamõistjate protokollide põhjusel.

Wäljaandmine: Wäljanäituse lõpul, 30. augustil kella 6 ajal õhtu, saavad näitusele toodud asjad jälle omanikkudele tagasi antud, kus juures nad vastuwõtmise tähed, mis asjade sisetoomise ajal antud saiwad, ette peawad näitama. Käsitööjaukskonna asjad saavad veel hom. 31. augustil wäljaantud.

Araviimine ehk ärakoristamine: Näitusele toodud asjad ja loomad peawad peale näituse lõppu, 1. septembri õhtuks kella 6, araviidud olema. Kõik need maksud ja kulud, mis wäljanäitusele toodawate asjade ja loomade wedu, ärakoristamine j. n. e. teewad, kannab wäljapaneja ise.

Loomadewaatus.

Kaswataja: Päris looma kaswatajaks peetakse seda, kelle pärast sugutamise ajal näitusele toodud looma ema oli.

Üleskaswatamine: Näitusele toojalt üleskaswatatud loomaks saab see peetud, kes enne ühe aastawanuseks saamist wäljapaneja omanduseks on saanud.

Tõendus: Komiteel on õigus tõendusil wäljapaneja käest wäljanäitusele toodud hobuste sugutamise ja üleskaswatamise üle järele pärida. Talupoja seisusest wäljapanejal arwatakse tõendusseks üks tunnistus kohaliku wallawalitsuse poolt, mida ülesandmise juures ligiandma peab.

Korraldajad: Sga auuhinnamõistjate komisjonile saab komitee poolt üks korraldaja ehk toimejaatja antud, kelle kohus on, auuhinnamõistjatele auuhinnamõistmise juures käe pärast olla ja selle eest hoolt kanda, et talitajad ja järelewaatajad isikud auuhinnamõistmise ajal oma koha pääl on ja rahuloldawalt oma kohust täita teawad.

Sindade teise kohta määramine. Auuhinnamõistjad ei ole mitte kohustatud igatord kõiki nimetatud klassi jaoks tähendatud hinnasid wäljajada, kuna neil õigus on, neid auuhindasid, mis ühes klassis mitte tarvitamisele ei saanud, wäljanäitusekomitee presidenti ühesnõnnusolemisega ühe teise osakonna jaoks määrata, kui selles osakonnas wõi klassis enam auuhinnawärilisi loomi olemas on, kui auuhindasid määratud on.

A. Hobused.

Ingliswerd hobused: Et Ingliswerd hobuste kaswatamist mõlemates klassides, nimelt sugu- ehk tõug- hobuste klassis ja wäljamaalt sisse toodud hobuste osakonnas edendada, on selle edenemise

püüdmise eesmärk: kodumaa soovi, ühest ja sellestfamast kännust fugutamist edendada ja hobusekasvatamise Seltsi püüdmisi, ühest ja sellestfamast kännust fugutamist inglisisverd tõuga korda saata, võimalikult toetada, kuna kõigil teist fugu ja tõugu hobustel võimalik saab olema, muudes klassides täielise väärtuse osaks saada.

Teisi klassidesse määramine: Auuhinnamõistjatel on õigus oma arvamist mööda neid hobusid, kes auuhinnasaamiseks ühte nimetatud klassi üles on antud, ühes teises klassis võistlusele lasta, kui nad nimetatud ülesantud klassis mitte auuhinnaväirilised ei ole. On aga ülesandmise juures klass nimetamata jäänud, siis määravad auuhinnamõistjad nende nende väärtuse järele ühe klassi.

Kodumaal fugutamine: Kõik esimese ja teise osakonna hobused peavad kodumaal fugutatud olema. I, II, V. ja VI. klassides võistlusele tulevad hobused ei pruugi väljanäitaja poolt ei fugutatud ega kasvatatud olla. II. ja VI. klassi märad peavad vähemalt ühe warja korralikult sünnitanud olema.

Auuhinnamõistjate asjaajamised.

1) Väljanäituse komitee jäeb näitusele toodud hobused, nimekirjas juba korraldatud, jaoskonna- ja klasside kaupa üles ja kannab võimalikult selle eest hoolt, et hobused tallides ja latrides, sellesamas seaduskorras korda saavad seatud.

2) Auuhinnamõistjad peavad osakonnajagude lahutamise korral ennast kolme komisjoni jagama, üksikud osakonnad ise läbi vaatama ja auuhindasid määrama.

3) Auuhinnamõistjad jagavad näitusele toodud hobused igas klassis, nende väärtust mööda, kolme jaku ja lasewad neid nõnda korraldajast üles ehk kohale seada. Esimesse jaosse ehk kategorishe arwataw need hobused, kes omadust ehk väärtust mööda kõige päält auuhinnamõistmisielse tulewad. Teise jaosse ehk kategorishe need hobused, kes eelnimetatud kategori järele auuhinnamõistmises tähelepanemist leiawad, iseäranis kui esimeses jaos nõnda palju hobusid ei ole, kui auuhindasid on määratud. Kolmas jagu ehk kategori ei saa mitte auuhinna wäärikuseks arwatud.

4) Kolmanda kategori hobused saawad kõrwale jäetud, kuna esimese ja teise kategori hobused kahes reas, ükssteisest lahuse, üles saawad seatud.

5) Peale selle saawad üksikud hobused korralikult läbiwaadatud ja nende väärtust mööda auuhind määratud.

I. osakond.

Kiirefõitmiseks pruugitawad hobused.

I. klass. Inglisisverd fugutakkud, kes enne 1895-da aasta esimest juunikuu päewa sündinud on ja kellede kõrgus mitte vähem ei ole kui 2 aršinat ja 2 wersokit, arwatawse I, II. ja III. auhinnawäiriliseks. I. auhind suur hõbe auraha, II. auhind weike hõbe auraha, III. auhind brongse auraha.

II. klass. Head fugumärad, ehk kellede wälimise keha ehituse järele arwata wõib, et nad niisugusest tõust pärit on, ja enne 1895 aasta esimest juunikuu päewa sündinud on, ja mitte madalamad ei ole, kui 2 aršinat, 2 I., 2 II. ja 2 III. auhinda. I. auhind weike hõbe auraha, II. auhind brongse auraha, III. auhind kiitusefiri.

III. klass. Prungitawad hobused (täkud, märad, ruunad), kes 3 aastat wanad ehk wanemad, ja kes mitte madalamad ei ole kui 2 aršfiinat ja 1 wersfof; selle klassi jaoks on 3 I., 3 II. ja 3 III. auuhinda. I. auuhind weike hõbe aauraha, II. auuhind brongš aauraha, III. auuhind kiitusefiri.

IV. klass. Sugu- ehk tõug-hobused. Sellesse klassi loetakse need (täkud, ruunad, märad), kes inglisiswerd täkkudest fugutatud ja kodumaal kaswatatud on, ja kes mitte wanemad ei ole, kui neli aastat. Auuhinnad: I., II., III. I. auuhind suur hõbe aauraha ja 100 rbl., II. auuhind weike hõbe aauraha ja 50 rbl., III. auuhind brongš aauraha.

II. osakond.

Tõöhobused.

V. klass. Tõöhobuste tõust inglisiswerd fugutatud, kes enne 1-meist juunit 1895 aastal sündinud ja 2 aršfiinat 1 wersfof kõrged, loetakse I., II. ja III. auuhinna ofalisteks. I. auuhind suur hõbe aauraha, II. auuhind weike hõbe aauraha, III. auuhind brongš aauraha.

VI. klassi loetakse fugumärad, kes mitte madalamad ei ole, kui 2 aršfiinat, ja kes enne 1895 aasta 1-st juunit sündinud on; nende jaoks on 2 I., 2 II. ja 2 III. auuhinda. I. auuhind weike hõbe aauraha, II. auuhind brongš aauraha, III. auuhind kiitusefiri.

VII. klassi loetakse need prungitawad hobused (täkud, märad, ruunad), kes kolmeaastased ja wanemad on ja kellede kõrgus 2 aršfiinat; nende jaoks on 3 I., 3 II. ja 3 III. auuhinda. I. auuhind weike hõbe aauraha, II. auuhind brongš aauraha, III. auuhind kiitusefiri.

VIII. klassi loetakse warjad, esimesest ja teisest osakonnast, kes pääle 1897 aasta 1. januari sündinud ja wäljapaneja enefe kaswatatud on. 5 auuhinda.

III. osakond.

Engutamise jaoks wäljamaalt toodud hobused.

IX. klass. Wäljamaalt toodud inglisiswerd fugutatud. Auuhinnad: I. auuhind suur hõbe aauraha, II. auuhind weike hõbe aauraha, III. auuhind brongš aauraha.

X. klass. Wäljamaalt toodud inglisiswerd fugumärad. I. auuhind weike hõbe aauraha, II. auuhind brongš aauraha, III. auuh. kiitusefiri.

IV. osakond.

Õpetatud hobuste ettetoominine.

Et noorte fughobuste õpetamist edendada, on selts otsufes teinud, 3-e aastaste õpetatud fughobuste ettetoojatele auuhindafid määrata, mille juures ettetooja ettetoodawa hobuse seljas sadulas ehk wankris istub, mille ette ettetoodaw hobune ehk ettetoodawad hobused on rakendatud. Tingimised on needsamad, mida Riias nõutakse.

XI. klass. Üksikute hobuste ettetoominine.

I.	auuhind	fõitjale	ehk	ratsanikule	auumärk.
II.	"	"	"	"	weike hõbe aauraha.
III.	"	"	"	"	kiitusefiri

- XII. **Klass.** Rahe ehk neljahobuse ettevõtjatele.
 I. aauhind omanikule aumärk, kutsarile 10 rubla.
 II. " weike hõbe aauraha. kutsarile 5 rubla.
 III. " kiitusekiri.

Iseäraline jaostfond.

Riigi hobuste kasvatuse asutus.

Tingimised: Üheaastased warsad, kes riigi hobuste kasvatuse walitsuse poolt määratud aauhinna wõistlusele lastakse, ei tohi mitte enne aauhinda saanud olla, ja peawad weel rautamata olema.

Need wõistlusele lastawad hobused, kelle omanikud mitte talupoja seisusest ei ole, peawad vähemalt 2 arssinat kõrged olema. Aauhinnad on määratud: I. klassi talupoegade tööhobuste jaoks: a. täkkude ja märade eest 4—6 aasta wanaduses 200 rbl; b. üheaastaste, sünd. 1898, mõlemat sugu warsade eest 300 rbl.

II. klassi igast seisusest olemate isikute tööhobuste jaoks: 2 hõbe aauraha, 4 brongsi aauraha, 5 kiitusekirja.

Auhinnamõistjad

on Riigi hobuste kasvatuse asutuse poolt saadetud wolinikud ehk saadikud.

B. Kariloomad.

I. osakond.

Inglise- ja Jüüneni sugu täis-werd loomad.

Wõistlusele saawad lastud:

1. Tõendus põhjal inglisisugu kariloomad ehk kui lehmade suguraamatus ülestähendatud, Daanimaa saartelt sissetoodud kariloomad ja nende tõust järektulijad, kes Balti headsugu kariloomade suguraamatusse sisse on kirjutatud.

2. Kariloomad, kes vähemalt 4 tõugu läbi nr. 1 all nimetatud jaoks härgadega sugutamise läbi siginenud on, ja kellel on nii suguste isa loomade tüpilikult wälimise keha ehitusega sarnadus on.

Tähendus: Kõik kariloomad, kes enne esimest jaanuari 1897 a. Jda- ehk Lääne-Preisimaalt, ehk Daanimaa saartelt sisse on toodud, loetakse täis-werd kariloomade sekk, kui ta esimese eespool nimetatud punkti nõudmised nende kohta makswad ei wõi olla.

I. **Klass.** Wäljamaal sündinud härjad, 20—36 kuud wanad. I. aauhind 100 rubla ja suur hõbe aauraha, II. aauhind, weike hõbe aauraha, III. aauhind brongsi aauraha.

II. **Klass.** Wäljamaal sündinud härjad, wanemad kui 36 kuud. I. aauhind suur hõbe aauraha, II. aauhind weike hõbe aauraha, III. aauhind brongsi aauraha.

III. **Klass.** Kodumaal sündinud härjad, 20—36 kuud wanad. I aauhind suur hõbe aauraha ja 100 rbl., II. aauhind weike hõbe aauraha ja 50 rbl., III. aauhind brongsi aauraha.

IV. **Klass.** Kodumaal sündinud härjad, wanemad kui 36 kuud. I. aauhind suur hõbe aauraha, II. aauhind, weike hõbe aauraha, III. aauhind, brongsi aauraha.

T ä h e n d u s: On üks esimese auhinna vääriliseks arvatud härg kaupleja ehk wäljamaalase käes, siis saab rahaline auhind wäljapanejale ainult siis wäljamaalastud, kui ta oma härja enne wäljanäituse lõppu mõnele kodumaa karjakaswatajale ära müüb; muidu jääb rahaline auhind näituse kaswasse.

V. klass. Lehmad, kes kodumaal kui esimesed ehk teised wafikad on sündinud. I. auhind suur hõbe aauraha ja 50 rbl., II. auhind weike hõbe aauraha ja 25 rbl., III. auhind brongsi aauraha.

VI. klass. Lehmad, kes kodumaal kui kolmandad wafikad on sündinud ja wanemad. I. auhind suur hõbe aauraha ja 50 rbl., II. auhind weike hõbe aauraha ja 25 rbl., III. auhind brongsi aauraha.

VII. klass. Sigitamise läbi kaswatused. Sugutamiseks võib olla wähemalt üks wälja- ehk kodumaal sündinud härg, ja 4 kodumaal sündinud lehma, kes wäljapanejast enesest kaswatud on. I. auhind suur ministri hõbe aauraha ja 15 rbl. ühe looma eest, ommeti ei wõi rahajumma kõikide eest mitte rohkem kui 150 rbl. olla; II. auhind Seltsi suur hõbe aauraha ühe looma eest, summa kõikide eest mitte rohkem kui 75 rbl.; III. auhind weike hõbe aauraha; IV. auhind brongsi aauraha.

1. **T ä h e n d u s:** On aga härg wäljapaneja enese kaswatud, siis saab esimese auhinna rahajummale 25 rbl. juure lisatud.

2. **T ä h e n d u s:** Wäljapaneja enese hoole all kaswatud lehmadeks peetakse:

a) lehmad, kes wäljapaneja enese karjakaswatuses on sugutatud ja üleskaswatud;

b) lehmad, kes selles majatalituses sugutatud ja kaswatud on, mis pärandamise, ostmise ehk rentimise teel wäljapaneja omanduseks on saanud.

VIII. klass. Lehmade kogu ehk hulk, milles wähemalt 5 ühesuguseks saanud, kodumaal sündinud ehk wäljamaalt sissetoodud lehma võib olla. I. auhind suur hõbe aauraha ja 50 rbl.; II. auhind weike hõbe aauraha ja 25 rbl., III. auhind brongsi aauraha.

IX. klass. Noorkariloomade hulk, milles wähemalt 6 kodumaal sündinud ja wäljapaneja enese poolt kaswatud õhwa on, ja mitte nooremad ei ole kui 1½ aastat. I. auhind suur hõbe aauraha ja 10 rubl. tükki eest, ühte kocku mitte rohkem kui 75 rbl., II. auhind weike hõbe aauraha ja 5 rbl. tükki eest, ühtekocku mitte rohkem kui 40 rbl., III. auhind brongsi aauraha.

X. klass. Wafikate kogu milles wähemalt 7 kodumaal sündinud ja wäljapanejast enesest kaswatud wafikat võib olla. I. auhind weike hõbe aauraha ja 5 rbl. tükki eest, ühtekocku mitte rohkem kui 50 rbl.; II. auhind brongsi aauraha ja 3 rbl. tükki eest, ühtekocku mitte rohkem kui 30 rbl.; III. auhind kiituse kiri.

II. osakond.

Hollandi ja Friisi sugust täis-werd loomad.

1. **Töendus** põhjal Hollandi ehk Friisi sugu kariloomad, ehk kui loomade suguraamatus ülestähendatud *Sda* ehk *Lään*-*Preisi*-maalt sissetoodud kariloomad ja nende tõust järeltulijad, nõnda ka nende kariloomade järeltulijad, kes Balti headsugu kariloomade suguraamatusse ehk kui täis-werd loomad *Estimaa Sda-Friisi* ja *Hollandi* suguraamatusse sisse on kirjutatud.

2. Kariloomad, kes wähemalt 4 tõugu läbi nr. 1 all nimetatud jaost härgadega sugutamise läbi siginenud on, ja kellel nii suguste isaloomade tüüpiliku wälimise teha ehitusega sarnadus on.

T ä h e n d u s : Kõik kariloomad, kes enne esimest Januari 1897 aastat Jda- ehk Vääne-Preisimaalt ehk Daanimaa jaartelt sisse on toodud, loetakse täis-werd kariloomade sekka, kui ka esimese eespool nimetatud punkti nõudmised nende kohta maksivad ei wõi olla.

XI. klass. Wäljamaal sündinud härjad, kes 20—36 kuud wanad on. I. aunuhind suur hõbe aauraha ja 100 rbl.; II. aunuhind weike hõbe aauraha, III. aunuhind brongš aauraha.

XII. klass. Wäljamaal sündinud härjad, wanemad kui 36 kuud; I. aunuhind suur hõbe aauraha, II. aunuhind weike hõbe aauraha, III. aunuhind brongš aauraha.

XIII. klass. Kodumaal sündinud härjad 20—36 kuud wanad. I. aunuhind suur hõbe aauraha ja 100 rbl., II. aunuhind weike hõbe aauraha, III. aunuhind brongš aauraha.

1. **T ä h e n d u s :** On härg wäljapaneja enese kaswatatud, siis saab esimese aunuhinna rahajummale 25 rbl. juure lisatud.

2. **T ä h e n d u s :** Wäljapaneja enese hoole all kaswatatud lehmadeks peetaffe:
a. lehmad, kes wäljapaneja enese karjakaswatuses on sugitatud ja üleskaswatatud;
b. lehmad, kes selles majatallituses sugitatud ja kaswatatud on, mis pärandamise, ostmise ehk rentimise teel wäljapaneja omanduseks on jaanud.

XIV. klass. Kodumaal sündinud härjad, wanemad kui 36 kuud. I. aunuhind suur hõbe aauraha, II. aunuhind weike hõbe aauraha, III. aunuhind brongš aauraha.

XV. klass. Lehmad, kes kui esimesed wafikad on sündinud ja wanemad. I. aunuhind weike hõbe aauraha ja 50 rbl., II. aunuhind weike hõbera aauraha ja 25 rbl., III. aunuhind brongš aauraha.

XVI. klass. Sigutamise läbi kaswatused. Sugutamisejeks wõib olla vähemalt üks wälja- ehk kodumaal sündinud härg ja 4 kodumaal sündinud lehma, kes näitaja enese kaswatatud on. I. aunuhind suur hõbe aauraha ja 15 rbl. tükki eest, ühtekokku kõikide eest mitte rohkem kui 150 rbl.; II. aunuhind weike hõbe aauraha ja 10 rbl. tükki eest, ühtekokku kõikide eest mitte rohkem kui 75 rbl.; III. aunuh. brongš aauraha.

1. **T ä h e n d u s :** On härg wäljapaneja enese kaswatatud, siis saab esimese aunuhinna rahajummale 15 rbl. juure lisatud.

2. **T ä h e n d u s :** (waata fl. VII, Täh. 2).

XVII. klass. Noorkariloomade fogu milles vähemalt 6 kodumaal sündinud ja wäljapaneja enese poolt kaswatatud õhwa on, ja mitte nooremad ei ole kui 1½ aastat. I. aunuhind suur hõbe aauraha ja 10 rbl. tükki eest, ühtekokku mitte rohkem kui 75 rbl.; II. aunuhind weike hõbe aauraha ja 5 rbl. tükki eest, ühtekokku mitte rohkem kui 40 rbl.; III. aunuhind brongš aauraha.

XVIII. klass. Wafikatefogu, milles vähemalt 8 kodumaal sündinud ja wäljapaneja enese poolt kaswatatud wafikat, nooremad kui 1½ aast. wõib olla. I. aunuh. suur hõbe aauraha ja 5 rbl. tükki eest, ühtekokku mitte rohkem kui 50 rbl. II. aunuh. brongš aauraha ja 3 rbl. tükki eest, ühtekokku mitte rohkem kui 30 rbl.; III. aunuh. kiitusetiri.

III. osakond.

Juglise- ja Jüüneuisugust kodumaa tõngu sugutamise läbi poolwerd kariloomad.

XIX. klass. Kogu kariloomasi, milles üks täis-werd wälja- ehk kodumaa tõust härg, ja vähemalt 6 kodumaal sündinud, näitaja

eneft kasvatatud lehma on. I. auuhind weike hõbe aauraha ja 50 rbl., II. auuhind brongš aauraha, III. auuhind kiitusefiri.

IV. osakond.

Hollandi- ja Griisifugust, kodumaa tõugu sugutamise läbi poolwerd kariloomad.

XX. klass. Kogu kariloomasi, milles üks täis-werd wälja- ehk kodumaa tõust härg, ja vähemalt 6 kodumaal sündinud wälja- paneja enese kasvatatud lehma on. I. auuhind hõbe aauraha ja 50 rbl., II. auuhind brongš aauraha, III. auuhind kiitusefiri.

V. osakond.

Talupoegade täis-werd Juglise- ja Jüünenisugust kariloomad.

XXI. klass. Härjad, kellest tõendada võib, et nad täis-werd karjast pärit on ja vähemalt 20 kuud wanad. I. auuhind 25 rbl. wäljapaneejale ja weike hõbe aauraha (seda tõugu looma ema) kaswatajale; II. auuhind 15 rbl. wäljapaneejale ja brongš aauraha (seda tõugu looma ema) kaswatajale; III. auuhind 5 rbl. wäljapaneejale ka kiitusefiri kaswatajale.

XXII. klass. Lehmad ja õhwad, kelledest tõendus on, et nad kiitusefirja wäärilistest täis-werd karjaloomadest pärit on. I. auuh. 25 rbl. wäljapaneejale ja weike hõbe aauraha (seda tõugu looma ema) kaswatajale; II. auuh. 15 rbl. wäljapaneejale ja brongš aauraha (seda tõugu looma ema) kaswatajale; III. auuhind 5 rbl. wäljapaneejale ja kiitusefiri (seda tõugu looma ema) kaswatajale.

VI. osakond.

Talupoegade Juglise- ja Jüünenisugust täis-werd kariloomad.

XXIII. klass. Härjad, kelledest tõendus on, et nad täis-werd karjaloomadest pärit on, vähemalt 20 kuud wanad. I. auuh. 25 rbl. wäljapaneejale ja weike hõbe aauraha (seda tõugu l. em.) kaswatajale. II. auuh. 15 rbl. wäljapaneejale ja brongš aauraha (seda tõugu looma ema) kaswatajale. III. auuhind 5 rbl. wäljapaneejale ja kiitusefiri (seda tõugu looma ema) kaswatajale.

XXIV. klass. Lehmad, kelledest tõendus (tunnistus) on, et nad kiitusefirja wäärilistest täis-werd karja-loomadest pärit on. Auuhinnad: (waata eelmine XXIII klass, VI. osakond).

T ä h e n d u s : Talupoegade kariloomadele peab auuhinnamõistjate ees- mees enne üleüldist auuhinnamõistmist, iseäranis ilusad, talupoegade pärast olewad täis-werd loomad, pääle talupoegade loomade mõistluse, ka üleüldistesse klassidesse mõistluseks ülesandma.

VII. osakond.

Mitte täis-werd talupoegade pärast kariloomad.

XXV. klass. Härjad vähemalt 20 kuud wanad. I. auuhind 15 rbl., II. auuh. 10 rbl., III. auuh. 5 rbl.

XXVI. klass. Lehmad ja õhwad. 1 I. auuh. à 15 rbl., 2 II. auuhinda à 12 rbl., 2 III. auuh. à 10 rbl., 2 IV. auuh. à 8 rbl., 3 V. auuh. à 5 rbl.

XXVII. **Klass.** Loomade kogud, vähemalt 3 tükki koos. I. aauh. 25 rbl., II. aauh. 15 rbl., III. aauh. 10 rbl.

Auuhinnaks saadud rahajumma suureks kaswamine.

Kui üks loom ühel ajal ükifikult ja hulga seas wõistlusele on määratud, siis saab ta küll auuhinnamõistmise juures nende klasside auuraha, kus temale auuhinda määrati, kuid nende klasside rahalistest auuhindadest paljalt kõige suurema. Auuhinnaks saadud rahajumma suureks kaswamine ei ole mitte lubatud.

C. Lambad.

Wäljamaalt sisetoodud lammaste eest ei wõi mitte auuhindasid saada, waid kiituse kirjad wõistlemata.

I. osakond.

Willa lambad.

- I. **klass.** Dinad: I. aauh. brongs auuraha, II. aauh. kiitusefiri.
II. **klass.** Emalambad: Neebsamad auuhinnad, mis vinastel.

II. osakond.

Liha lambad.

- III. **klass.** D i n a d : Neebsamad auuhinnad, mis esimeses klassis.
IV. **klass.** E m a l a m b a d : Neebsamad auuhinnad, mis vinastel.

D. Sead.

Wäljamaalt sisetoodud sigade eest ei wõi mitte auuhinda saada, waid paljalt kiitusekirjasid wõistlemata.

I. **klass.** K u l d i d : I. auuhind weike hõbe auuraha, II. auuhind brongs auuraha, III. aauh. kiitusefiri.

II. **klass.** E m m i s e d : Neebsamad auuhinnad, mis kuldidel

III. **klass.** K a s w a t u s e d : I. aauh. suur hõbe auuraha, II. aauh. weike hõbe auuraha, III. auuhind brongs auuraha.

Põllu- ja aiawilja-seemned.

Soowitaw on, et mitte ainult puu- ja terawilja-proowid näitusele ei toodaks, waid ka terwed taimed ühes juurte ja wartega.

I. **klass.** J a h u w i l j a d : rukkid, nisud, odrad, kaerad, mais. I. auuhind suur hõbe auuraha, II. aauh. weike hõbe auuraha, III. aauh. brongs auuraha.

II. **klass.** K a u n w i l j a d : erned, wikid, ja n. e. I. auuhind brongs auuraha, II. auuhind kiitusefiri.

III. **klass.** J u u r w i l j a d : Kartohwliid, naerid, põrnad j. n. e. I. aauh. suur hõbe auuraha, II. aauh. weike hõbe auur. III. aauh. brongs auuraha.

IV. **klass.** T o i d u e h k j ö ö d a r o h u d : ristitkhein, timathein, heinlustjad, terarohk (dactylis glomerata) j. n. e. I. auuhind weike hõbe auuraha, II. aauh. brongs auuraha, III. auuhind kiitusefiri.

Käsitööd.

A. Maesterahwa käsitööd.

1. osakond.

Rudumise- ja väljaõblemise tööd.

I. klass. Rudumine:

a) willased riided; b) willased tekid, põranda riided j. n. e.; c) riided; d) laudlinad, käterätikud; poolwillased, linased, kanepist ja takkudest; e) põlled j. n. e.

II. klass. Käsitramisel tehtud tööd:

a) willased, b) linased ja paklased.

III. klass. Wärvimine:

a) wana-eesti wärwidega, b) omakatsumiste tööd taime ollustega j. n. e.

IV. klass. Gesti tööd:

I. auuhind 4 weikest hõbe auuraha, II. auuhind 8 brongsi auuraha, III. auuhind kiitusekirjad.

2. osakond.

Mõelaga tehtud käsitööd ja warrastega kudumine.

I. klass. Mõelaga tehtud käsitööd.

a) Masinaga ja käega pesuõblemine, b) heegeldus, c) nimede sisseõblemine, d) täiesti väljatehtud tööd (ilikonnad), e) kunstheegeldus tööd.

II. klass. Warrastega kudumine.

a) masina ja käega kudumine, b) heegeldamine, c) pitšide kudumine ja õblemine, d) raamide wahel tehtawad tööd, e) sidumine.

I. auuhind 2 weikest hõbe auuraha, II. auuh. 4 brongsi auuraha, III. auuh. kiitusekirjad.

3. osakond.

Puutööd ja kunstikäsitöö.

I. klass. Puutööd.

a) lihtsad puutööd, b) kärpimise mooduline väljalõikamine, c) niferduistööd, d) joonistamine põletusräuadega (peab juure lisatud olema, kas puutöö ka näitaja enese walmistatud on).

II. klass. Kunstikäsitöö.

a) maalimine portsellani, riie, puu peale j. n. e.; b) eeskujuga mõttekujutustööd; c) joonistamise ja musteritööd.

I. auuhind 2 weikest hõbe auuraha, II. auuhind 4 brongsi auuraha, III. auuhind kiitusekiri.

4. osakond.

Spe-asutuste fogukäsitööd.

Speafutuskohdade näitusele pantud fogutööd saawad 1. kuni 3. osakonnani järgmisel wiisil auuhindasid:

I. auuhind 4 suurt hõbe auuraha, II. auuhind 4 weikest hõbe auuraha, III. auuhind 4 brongsi auuraha ühes kiituse kirjadega.

Pääle selle saab kooli- ehk õpeasutuskoha eestseisus ühe diplomi ehk tunnistuse selle kohta, misjulguse auuhinna kool ehk asutus on saanud. Kogu päralt olevad tööd võivad, kui ükshilte isikute tööd, osakondades võistlusele lastud saada.

B. Meesterahwa käsitööd.

- a) Tõldsepatööd: (wanfrid, saanid, adrad, äffed j. n. e.),
- b) puusepa- ja nikerdamise tööd: (mööblid, kastid, labidad, rehad, argid, kastikesed, toosid, lusikad j. n. e.),
- c) püüfsepatööd: (waadid, toobid, pangid, j. n. e.),
- e) õlgedest, puukoorest (niinist) ja peergudest tööd: (korwid, mattid, sõelad, käsitaskud j. n. e.),
- f) harjategijatööd: (bürstid, luuad j. n. e.)

Iga selle jaoskonna punkti kohta (a kuni f) on määratud:

I. auuhind hõbe auuraha, II. auuhind brongsi auuraha, III. auuhind kiitusekirj.

Sise- ja väljamaa tööstus ja käsitööd.

Õeskujulised tööstuse ja käsitöö saadused, iseäranis sarnased, millede tähtsus põllutöö kohta suurem on, kui ka koduse käsitöö saadused kroonitakse iluduse, hääduise ja tähtsuse järgi, kas suurte ehk väikeste hõbe auurahadega ehk kiituse kirjadega. Väljapandavatele asjadele peab hinna suurus külge pandud olema, ja toimekonnal on õigus, auuhinnaga kroonitud ehk ilma selleta jäänud asju ära osta, mille juures müüja pärishiinast 2% maha peab jätma.

Lubi, gips ja märgel.

Lubja puudus paljudes kohtades meie maal teeb tarwiliseks, et kohad, kust lubja saada võib, laiemalt tuttawaks saaksiwad ja lubja ja gipsi hääduise ja hinna kohta kergemini otsust teha võiks.

a) Sisesfaatma peab 1 puud väljanäituse toimekonna adressi järgi kõige hiljemini kuni 1. augustini ja nimelt:

1) põ l e t a t u d l u p j a (mil kujul keegi tahab),

2) g i p s i (peenikeseks tehtud),

3) ehitamiseks valmistatud l u p j a ja l u b j a k i w a (wiimane jahwatatult).

b) Iga sisesfaatetud produkt waadatakse lahutuselunsti abil hoolega läbi, mille tarwis väljanäitaja 5 rubla maksma peab. Saadud otsus lisatakse produktile juurde.

c) Väljapanija on kohustatud 5000 puuda väljapandud produktist saatma, kui tarwitajaid ehk tellijaid leidub.

d) Väljapanijad „ilma võistluseta“ on b ja c all nimetatud kohustustest wabastatud, võiwad aga, kui nad läbiwaatamise kulud kannawad, otsust väljapandud produkti kohta teada saada.

e) Auuhinna määramine sünnib produktis leiduwate lubja-olluste järgi ja selle järgi, kui palju ta põllu-wäetamiseks kõlblik on. Gipsi ja sõehapu lubja juures pandakse rõhku ka selle pääle, kui peenikeseks ta jahwatud on, märgeli juures ükshilte jaokeste peenjuse pääle. Lubja hääduist ehitamise tarwis ei p a n d a t ä h e l e.

f) Auuhinnad: 1—3 jaoskonna eest igaükses 2 hõbe aurraha ja 2 kiitusekirja.

Auuhinnamõistjad.

A. Sobuste jaoks:

E. von Gossart Leewist, von Hehn, A. von Sivers Soosaarest, A. Baron Pilar Audrust, Prof. Raupach, A. von Roth Restomõist, Prof. Semmer, Baron Stempel Gräuhofist, G. von Walter Rääbijest, E. Baron Wolf Drawalt, Baron Kampenhausen Wesselshofist.

B. Kariloomade jaoks:

1. osakond.

Juglis- ja Jüüniisugust täiswerd loomad.

Esimene auuhinnamõistja: von Dettingen Karstemõist, teine auuhinnamõistja: von Seydlitz Meerilt. Esimehe abi: von Sivers Rannust. Teise abi: von Sivers Aukemist. Wanem nende seas: von Widdendorff Hellenurmest.

2. osakond.

Hollandi- ja Friisifugust täiswerd loomade jaoks:

Esimene auuhinnamõistja: von Grote Raagjärwest. Teine auuhinnamõistja: Hoffmann Saugast. Esimehe abi: Jam. Baron Wolff Rodenpoisist. Teise abi: Prof. von Knieriem Peterhofist. Wanem: von Sivers Rannust. Tema abi: von Widdendorff Hellenurmest.

3. osakond.

Juglis- ja Jüüneni poolwerd loomade jaoks:

Esimene auuhinnamõistja: v. Rathlef Tammistest. Teine auuhinnamõistja: D. Baron Vietinghof Saalisburgist. Esimehe abi: von Roth Tilsist. Teise abi: von Blaukenhagen Allaschist. Wanem: von Sivers Disust. Selle abi: von Samson Waabinast.

4. osakond.

Hollandi- ja Friisifugust poolwerd loomade jaoks:

Esimene auuhinnamõistja: Semel Raagjärwest. Teine auuhinnamõistja Jos. Baron Wolff Laudonist. Esimehe abi: Prof. von Knieriem Peterhofist. Teise abi: A. Baron Wolff Hinzenbergist. Wanem: von Wahl Pajusist. Tema abi von Sivers Rannust.

5—7. osakonnad.

Talupoegade pärast kariloomade jaoks:

Esimene auuhinnamõistja: Werneke Wanast-Karistest. Teine auuhinnamõistja: v. Transche Wattramist. Esimehe abi: v. Samson Warbusest. Wanem: v. Widdendorff Hellenurmest. Tema abi: v. Wahl Pajusist.

C. Lammaste jaoks:

A. v. Esfen Rastrist, Kusmanow, Wanem: A. Stokobyhe Weisest-Kongutast.

D. Sigade jaoks:

Esimene auuhinnamõistja: Baron Vietinghof Saa
 auuhinnamõistja von Klot Engelhardshowist. Wanem Weri

A
44457

E. Põllutöö seemnete jaoks:

12 6256

Graf Berg Sangaste, v. Samson Ummulift, v. Sivers.
 Metäitja: v. Sivers Sijust, Baron Maydell Krüünerist.

F. Käsitöö jaoks:

a. Maesterahwa käsitööd.

Proua Dr. Baranius-Molien, proua von Stryk Rõpust,
 proua v. Cossart Leewist.

b. Meesterahwa käsitööd.

Kirstein-Sangaste, Barth. Metäitjad: A. v. Hofmann-Truntast
 ja A. v. Stryk Rõpust.

G. Tööstuse ja käsitööde

kohta auuhindademõistjad walitakse wäljanäituse-komitee ettepanekul
 wäljanäitajate poolt.

H. Puhta ja ehitamiseks valmistatud lubja ja gipfi jaoks:

Esimene auuhinnamõistja: v. Essen Rastrist. Teine auuhinna-
 mõistja: cand. chem. Sponholz. Wanem: Baron Stackelberg Kaardest.

Wäljanäituse komitee.

Büro (toimekond): President: A. von J. Mühlen Suurest
 Kongutast. Sekretär: Dr. H. von Pistohtfors, E. von Rücker Unipihast,
 E. von zur Mühlen Leedist.

Auuhinnamõistmise jaoks: G. von Rathlef Tammistest
 ja seltsi sekretär.

Sõbuste jaoks: E. von Cossart Leewist, R. von Wahl
 Maramaast, D. Baron Stackelberg Wedomõisast, H. von Walter
 Rääbisest.

Kariloomade jaoks: G. von Samson Pufast, E. von
 Saß Kadriast, von Kymmel Meerutist.

Elu- ja asjade jaoks: A. von Dettingen Luualt, A. von
 Stryk Kiviäärwest.

Kassa jaoks: R. von Dettingen Wisustest, A. von Zur
 Mühlen Worbusest.

Wastuwõtmise komisjonis on: von Sivers
 Ruustest, E. von Zur Mühlen Arrolt.

Riigiraudteede peal „alandatud hind“ (Tarif), nagu see „Сбор-
 никъ Тарифовъ“ 585 numbris 1894 aastal nr. 163 all awalikult
 teada on antud, on näitusele toodawate asjade kohta maksew.